

KORRESPONDENT

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY

I ROLNICZY

Korrespondent Handlowy Przemysłowy i Rolniczy, wychodzi

(dwa razy na tydzień przy Gazecie Warszawskiej.)

Dnia 15 Kwieciana

N 29.

Roku 1846

MAGISTRAT MIASTA WARSZAWY.

Rada Administracyjna Królestwa, po wysłuchaniu złożonych sobie przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych tudzież Przychodów i Skarbu wyjaśnień i wniosków: w przedmiocie ustosunkowania opłat za plomby fabryczno-administracyjne z uwagi na to:

Iż opłata za plombę przyczepianą do wyrobków krajowego pochodzenia od roku 1823 do 1841 po kopiejek 3 pobierana, po znizeniu jej na pół kopiejki nie wystarczała na pokrycie odnoszących się do niej wydatków; że uiszczanie jednostajnej opłaty za wspomnianą plombę nie odpowiada stosunkowi zachodzącemu między jednym a drugim wyrobem pod względem ich wartości lub jakości.

Decyzją z dnia 22 lutego (6 marca) roku bieżącego Nr. 1529 postanowiła trzy rodzaje plomb wyrobkowych, przy zachowaniu dotychczasowych plomb pakowych, a mianowicie:

1. Plomby trzy kopiejkowe kształtu okrągłego, któremi opatrywane być mają:

a) Wszelkie wyroby łokciowe w całych sztukach, garniturach, tuzinach lub pół tuzinach cechowane, wartości większą nad dwa ruble srebrne mające:

b) Wyroby miedziane przeszło sześć funtów wazące.

c) Wszelkie inne przedmioty fabryczne i rękodzielnicze pojedynczo cechowane, wartości większe od dwóch rubli srebrnych.

2. Plomby półtora kopiejkowe, kształtu owalnego, którym ulegać winny.

d) Wyroby kolarskie od trzech do sześciu 6 funtów włącznie wazące.

e) Wszelkie wyroby w kawałkach w mniejszych wymiarach, lub w pojedynczych sztukach plombowane, wartości większej od jednego rubla srebrem do dwóch rubli srebrnych włącznie.

3. Plomby pół kopiejkowe kształtu czworokątnego, któremi opatrywane będą:

f) Wszelkie tkaniny mniejszej objętości i wartości do jednego rubla srebr. włącznie.

g) Taśmienki paczkami plombowane wartości jak od funta.

h) Pończochy i tym podobne wyrobki parami cechowane:

i) Rękawiczki i szelki parami plombowane.

k) Wszelkie inne przedmioty rękodzielnicze, wartości jednego rubla srebr. nieprzechodzące.

Magistrat więc w dopełnieniu Reskryptu Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych pod dniem 23 marca (4 kwietnia) r. b. Nr. 2825/III23 w tej mierze wydanego, powyższe Postanowienie Rady Administracyjnej, dla zastosowania się, podaje niniejszemu do wiadomości Przedsiębiorców Fabryk

i Rzemieślników, tak do Zgromadzeń Rzemieślniczych należących, jakoteż i Profesję za Konsensami Magistratu sprawujących. — w Warszawie dnia 26 marca (7 kwietnia) 1846 roku. Prezydent Rzeczywisty Radca Stanu Graybur. Naczelnik Kancelarji, G. Jahotkowski.

NOWA PRZYSZŁOŚĆ JAKĄ SYSTEM DRÓG ŻELAZNYCH ZAPOWIADA ROLNICTWU i PRZEMYSŁOWI.

(Dokończenie).

Mieszając tak rękodzielnie i folwarki, a przypuszczamy zawsze że machina parowa służy im za motora i ognisko podawane, zyskanoby nieskończenie korzystne wypadki. Te same indywidualia mogłyby się zajmować pracą rolną i pracą przemysłową, stosownie do potrzeb targowiska. W zimie ręce zajęte byłyby w warsztatach; w lecie wyciągnęłyby w pola i łatwo byłoby mieć zawsze dosyć robotnicy do żniwa i zwózki. Mielibyśmy przeto pracę zmieniającą się kolejno, przed ponętną pracą jaką nam w lepszych czasach obiecano. Niezadługo nawet, pewni tego jesteśmy, uważać będą rozległe szopy, zeskłanemi dachami, opalane, przewietrzane, oczyszczane, jak niezbędnym dodatkiem do suszenia zboża i siana w czasie deszczu zebrałego. Zeszłego roku podobne szopy byłyby darem nieba.

Do tej pory traktowaliśmy kwestję dróg atmosferycznych, w stosunkach z produkcją i skromnym dobrym bytem osady małych kapitalistów. Sądźmy że dla klas bogatych mają one większe jeszcze przynęty i dary. Na zdrowym i wesole miejscu — przypuśćmy tu Epsomskie błonia — zbudowałibyśmy ogrodzenie szklane z takimże dachem, któreby służyło za ogród zimowy i przechadzkę mieszkańcom miast sąsiednich. Byłoby to wieczna wiosna z wiecznymi kwiaty, jakoteż owoce i jarzyny wieczne. Za pomnożeniem się ludności łatwoby dodać do tego zakładu bibliotekę, czytelnię a nawet teatr; ale w każdym razie machiny parowe służyć by musiały do przewietrzania, oświetlania, oczyszczania. Nagromadzenie tylu zasobów na punkt jeden zużyłoby do bardzo małej stopy wszystkiej kosztu przyjemności i zabawy, wszystkie zbytki jakie znajdujemy w pałacach najbogatszych magnatów angielskich. Można by nawet w ludnych okęgach przewyższyć lśniący przepych Chatsworthu.

Widoczna rzecz że w takim stanie rzeczy, droga okolona byłaby w całej rozciągłości, mnogiemi mieszkaniem, ściągnięniemi łatwością dostawiania ciągle wody i paliwa. Wtedy mieszkańcy mogliby płacić dyrektorom linii roczny podatek i mieć przystęp każdorazowy.

Jedyny zarzut jaki temu przez nas zeszkicowanemu plano-

wi uczynić by można, jest to, że nowy a ta wada da się zawsze poprawić. A nasz projekt tylko co doświadczenia nowy. Szczegóły jego znane i znaleźć je można w tysiącnych miejscach i okolicznościach. Zgromadziliśmy tylko aby masą działały, zwyczajnie i środki teraz w odosobnieniu działające i pewni prawie jesteśmy że myśli nasze w miastach zastosować się dadzą. Niepodobna nam zresztą pojąć dla czegoby specjalny budynek nie mógł rozdzielać innym budowlom ciepła, paliwa wody, i gazu i sądzimy że ten drobny cud ziści się niezadługo.

Lecz jeżeli zasady nasze prawdziwe, dla czegożby nie miały pójść w praktykę na nowych liniach równie jak na dawnych? Wykazaliśmy podobno że kiedyś drogi żelazne staną się bodźcem dla rolnictwa, i na wszystkie strony przecinać będą okręgi rolnicze.

Jeżeli tak jest, gdzież się podział rozum tych którzy marują w próżnych i ohydnych walkach miliony stowarzyszonego kapitału. Na co im zgnieść współzawodnika, kiedy nazajutrz trzech nowych zapaśników walkę znów rozpocznie?

Jeżeli rzucimy okiem na kartę, nabierzemy z niej głębokie przekonania że każda mila oddana dawnemu trybowi cyrkulacji wkrótce zastąpiona będzie dwoma milami kolei żelaznych. A wtedy jakże się nie śmiać widząc opór przeciw linii z Londynu do Yorku prowadzonej przez linię z Londynu do Birminghamu, w chwili może kiedy w ich obliczu tworzy się trzecie przedsięwzięcie? Ale powtarzamy to raz setny, minął czas tych śmieszności! Skoro kraj literalnie mówiąc liniami pokryty zostanie, krzyżującymi się na wszystkie strony i wiążącymi jak oczka sieci olbrzymiej, podróżnik będzie mógł wybierać i naturalnie obierze najoszczędniejszą. Żadna koalicja ani zlanie się przeskądzić temu nie zdoła, bo zlanie się możliwe jest dwóch linii, ale między dwudziestoma nastąpić nie może.

Radzilibyśmy przeto dyrektorom i właścicielom kolei żelaznych aby zmniejszyli koszty eksploatacji i mieli zawsze na widoku dobro ogólne oznaczając na 5 procent korzyści jakie wyciągnąć powinni od wyłożonego kapitału a na 15 procent korzyści od funduszu obrotowego. Wszelki inny system skończyć się musi na dwóch rzeczach: konkurencji i ruinie.

Ogólny system kolei żelaznych angielskich, nowy przecież krok uczynił i cieszymy się z tego na interes publiczny bacząc. Postanowiono złączyć ze sobą linie biegnące na północ i na południe Tamizy, a co godniejsze uwagi, rozmaite kompanje ku wykonaniu tego planu zawierane, mają zamiar zjednoczyć swoje siły aby niewyczerpywać swojego budżetu na korzyść wielkiej konfraternji adwokatów, obrońców, doradców, sędziów;—dając przeto ulgę akcjonariuszom swoim i zmordowanym członkom parlamentowych komitetów. Tu więcej niż gdziekolwiek spór kompanji byłby dowodem szaleństwa, potworną niedorzecznością; bo sfera działalności na którą się puszczają ogromna jest i dotąd nietknięta. I tak będą miały najprzód za żywoły przyszłej eksploatacji swojej przewóz podróżników z północy na południe i z zachodu na wschód, następnie towarów, powozów, przedmiotów na miejscową i codzienną konsumpcję. Niepodobna nawet cenić mniej jak na dwa tysiące tonnów wagę pokarmów wprowadzanych codziennie do Londynu, a to nie licząc płynów i paliwa. Ta zaś ogromna masa podróżnych, towarów, przedmiotów konsumcyjnych, cyrkuluje obecnie po mieście za pomocą zwierzęcej siły, czy to ludzi czy koni. Tak więc koleje żelazne wysadzają ludzi i towary u bram wielkiego miasta: statki prowadzą je po powierzchni rzek i kanałów, ale co do wnętrznego ich rozdziału trzymamy się jeszcze starożytnego zwyczaju wozów przez konie ciągniętych—zawalających przeto nasze ulice, opóźniających interesa, niszczących w większej części korzyści jakie drogi żelazne sprawiają łącząc ze sobą oddalone punkta. Dzięki temu zwyczajowi, potrzebie wożenia i bezprześcannego ładowania i zrzucania towarów, drogi żelazne stały się tylko na wielkie odległości korzystne. Ogrodnicy i rybacy z Greenwich i Deptfordu tym sposobem wyłączeni są od korzyści

szybkiej komunikacji, na wielką szkodę ludności Londynu i targu w Covent Garden.

Trzy czy cztery kompanje przedstawiły więc plan zbudowania kolei żelaznej biegnącej po lewej stronie Tamizy, i łączącej wschód z zachodem Londynu. Do tej linii któraby pochodziła się na targu Hungerford i szła po nad brzegiem rzeki aż do grobli Świętego Pawła, proponowano dołączyć linię Brightonu, Doveru, Croydonu i Greenwichu, za pomocą nowego mostu przechodzącego rzekę w tym miejscu. Od tego mostu szła by ulica prowadząca prosto do katedry Świętego Pawła, i tak wybita aby odtąd amatorowie mogli przyglądać się południowemu jej frontonowi, bez doznania zawrotu głowy. Od tegoż mostu ku wschodowi proponują wybić nową ulicę zbudowaną w kolosalnych rozmiarach, mającą w środku drogociąg na którym by szła kolej żelazna. Ulica ta idąc na południe Pomnika, kościoła Świętego Dunstana, minęłaby od Północy zabudowania komory celnej, a zgiąwszy się napowrót dla okrążenia Toweru (Wieży), połączyłaby się z drogą żelazną Blackwalską. Tym sposobem i przez linię które połączą Blackwallu drogę z kolejami żelaznymi Północnych i Wschodnich hrabstw i z morzem, przez projektowaną drogę Południowego Essexu, Charingcross stanie prawie nad brzegami morza, gdyż nie będzie potrzeba więcej nad półtorej godziny do przebieżenia tej nieprzerwanej już drogi. Plan ten zaleca się tym, że uposaży Londyn w prawdziwy port morski, którego wartość handlowa przewyższy nawet tak przechwalone cuda Birkenheadu.

Ale tyle usiłowań i postępów nie byłyby dostateczne gdyby w samo serce miasta nie wprowadzono nowych komunikacji. Ulica łącząc mająca drogę Blackwallu z Tamizą i służyć za łączysko środkowej kolei żelaznej, zdaje nam się wzorem wedle którego trzeba by jak najspieszniej połączyć linię z Londynu do Birminghamu, Yorkską, Manchesterską i tyle innych, z drogą po prawym brzegu idącą. Farringdon-street najlepiej by przypadła do wykopania tego planu, a bez żadnej ważnej trudności możnaby z nią połączyć drogę żelazną Great-Western, za pomocą drogociągu przechodzącego Edgware-road, Oxford-street, Regent-street i inne szerokie ulice. Wszystkie rynki Londynu miałyby swoje drogociągi dodatkowe, po których obiegałyby ogromne dowozy żywności miasta, któreby wtedy brano z miejsc produkcji i składano w środkach konsumpcji. Te same sposoby zastosowane być by mogły do rozwozu węgla i innych towarów.

Wypadkiem cyrkulacji tak silnie powiązanej z liniami okręgów od Londynu najodleglejszych, byłoby przeobrażenie stopniowe tej olbrzymiej metropolji w gród pałaców, przez wychodztwo rękodzielni i robotników. Skoro zaś do tego przeczyszczenia ludności, dodane będzie użycie paliwa stosownie przygotowanego, i utworzenie wielkich stowarzyszeń do rozdawania na wszystkie strony wody, gazu, i do rozprowadzania po żyłach grodu łagodnego i równego ciepła, Londyn będzie mógł być uważany jako arcydzieło organizacji materjalnej, jako ziemia klasyczna wygody. W istocie nadanem by mu zostało wraz z czystym powietrzem, zdrowie i siła, łaźniami ochłodstwo, potokami gazu czarodziejskie światło, a ciepłem wegetacja podróżnikowej podobna.

Alé możeby kupcy i inni mieszkańcy ulic przeciętych drogociągami, naprzykład mieszkańcy ulicy Oxfordu, sprzeciwiali się wykonaniu tego planu. Odpowiemy na ich zarzuty i odpowiedź naszą usprawiedliwimy szczegółowym przykładem.

Potrzeby cyrkulacji wskazują konieczność założenia kolei żelaznej między Great-Western i Charing-Cross. Ta kolej przecięłaby Oxford street w całej długości, idąc po pięknym żelaznym drogociągu, leżącym tam gdzie dzisiaj znajduje się stanowisko powozów do najęcia. Urządzonoby przystanki co ćwierć mili (370 metrów). Drogociąg ten wolny zupełnie od kurzu, dymu i przykrego turkotu jaki dziś po ulicach panuje, pełniłby zupełnie służbę terażniejszych omnibusów, oszczędziłby ogromne summy dziś wydawane na czyszczenie ulic, na brukowanie, i nieprzeszkadzałby wcale biegowi pojazdów, rozkłado-

wi światła i innym rzeczom magazynom potrzebnym. Jeżeliby kupcy zaslepieni niewiadomością i zwierzęcym popędem egoizmu, opierali się zaprowadzeniu tej linii, jak rozsadni mieszkańcy Northamptonu drodze żelaznej która przez ich miasto przechodzić miała, wyniknie ztąd to tylko, że wybita zostanie nowa ulica równoległa od Oxford-street i ciągnąca się aż do Trafalgar Square. Ta nowa droga stanie się handlową, wnet wartością przejdzie i zgniecie Oxford-street:—a tak siła rzeczy zastąpi miejsce odrzuconej siły argumentów.

To co idzie posłuży nam na zakończenie względem obecnego stanu naszych dróg żelaznych; lecz ażeby w kilku słowach zebrać kwestję, wyliczymy treściwie zasady nasze. Powiemy więc:

1. Że drogi żelazne będąc oszczędniejszym środkiem komunikacji od dróg zwyczajnych będą musiały ciągle i koniecznie się rozszerzać:

2. Że korzystnym byłoby przerobić obecne drogi na koleje żelazne, a nawet pobudować linje szczegółowe mające zostać ogniskiem licznych rękodzielni, rozległych zakładów rolniczych, przez zastosowanie pary do nieskończonego mnóstwa przemysłów:

3. Że te nowe linje możeby nieodpowiadały całkowicie potrzebom bezpośredniej i szybkiej cyrkulacji, ale zawsze byłyby nieocenione przedstawiając publiczności sposobność uchronienia się od niezmiernie wysokich cen kompanij:

4. Że żaden system oporu, czy odosobniony, czy zjednoczony, niezdolalby utrzymać monopolu w obliczu tych niezliczonych kolei któreby czerpały w ludnościach na brzegi swoje nagromadzonych, a nawet zewnątrz wszelkiego handlu zewnętrznego dostateczne zasoby do utrzymania się i kwitnienia.

5. Że więc niedorzecznością jest marnować w próżnych sporach summy któreby można tak użytecznie obrócić na ulepszenie przewozów i zniżenie opłat:

6. Że aby nie przesadzać wartości dróg żelaznych a tém samém nie przesadzać korekurencji, trzeba wziąć za granicę ocenien, wydatki jakieby spowodowało nabycie drogi i łożyska drogi. Codo materiału, musiałby on wydawać 10 lub 15 procent, bo wszelki mniejszy dochód nie wynadgradzałby przedsięwzięcia które wymaga zręczności i doświadczenia:

7. Żeby bezpośredniej tego celu osiągnąć, trzeba by zaraz porozumieć się względem terażniejszego oporu konwojów i względem siły pociągowej jakiej wymagają na szynach i na drodze, co prowadzi do urządzenia linij doświadczalnych i do prób ważnych:

8. Że użytecznym byłoby zamienić sale stacyjne i embarcadero na magazyny i bazy, w którychby sprzedawano wszystkie a rozmaite towary nie mające ani wielkiej objętości ani wagi. Rozumie się, że te bazy byłyby naturalnym targiem dla wszystkich przedmiotów wyrobionych w rękodzielniach nad brzegiem linij leżących.

Jeżeli nieuróduje nie opóźnią zapędu naszej pomysłowości, w roku 1850 może nie ujrzymy już w Anglii użycia siły zwierzęcej jako motora, a przynajmniej jako środka do wydawania dochodu za przewóz ludzi i towarów. Każda wieś nowa, każda ulica, każdy folwarkopatrzonym będzie w drogę żelazną: użycie machin stojących wprowadzone będzie do mnóstwa działań, i tak będzie łatwo zastosowywać je chwilowo do potrzeby ciągnięcia, jak używa się strumienia gazu do oświetiania mieszkań naszych.

Zresztą zadanie nieogranicza się tu na obsłużeniu dróg komunikacyjnych. Jest jeden sposób z któregoby rolnictwo angielskie ogromne zyskało korzyści a który podobno nie zajął jeszcze umysłu naszych wynalazców. To ztąd zapewne pochodzi, że chemicy nasi nie są mechanikami, a mechaniczy chemikami: ale to rzecz pewna żeśmy niesłyszeli ani widzieli żeby go kto przedstawiał, a może nawet krzyknienie żeśmy marzyciele czytając nas. Rzecz się zaś ma jak następuje:

Wnosimy aby wprowadzić pod grunt ciepło sztuczne, ma-

jące utrzymywać albo tworzyć temperaturę właściwą dorosnięciu i rozwijania roślin, a to za pomocą kanałów metalowych lub z gliny palonej, rozchodzących się na wszystkie strony w łonie ziemi i rozdzielających w niej parę, powietrze lub ciepłą wodę. Te rury mieć by trzeba na cztery lub pięć stóp głęboko. Prócz tego wnosilibyśmy aby wpuszczać w grunta podobnymże sposobem gazy upładniające, jak amonjakowy i węglowy, tak żeby ciepło i gazy podnosiły się ciągle ku powierzchni i wciągane były od korzeni roślin.

Według obliczeń naszych, dwa tonny węgla wystarczyłyby na obfite napojenie rozległości jednego akru, ciepłem trawom potrzebnem, a możnaby otrzymać węgiel po 8szylingów (16 zł. za 20 centnarów) z kolei żelaznych. Na kolejach atmosferycznych maszyny parowe stojące dostarczałyby pary i gorącej wody, i niedaleko jesteśmy od czasów, w których szyny przerywać będą bruzdami powierzchnię pól naszych i posłużyć do poruszania bron walcowatych które drzeć będą ziemię idąc za popędem siły stojącej maszyny parowej. Zresztą sztuczne ocieplanie pod gruntem nie jest już teoretyczną spekulacją. W niektórych miejscach Niemiec, ciepło rozwijane przez palenie się kopalni węgla kamiennego wciska się w ziemię, podnosi ku powierzchni i wystarcza do topienia śniegu i utrzymania roślinności podczas zimy.

Professor Liebig powiedział:

„Zwiększenie lub osłabienie siły żywotnej roślin zawisło jedynie od ciepła i światła słonecznego,—dwóch dobrodziejstw któremi wedle woli rozrządzać nie możemy. Możemy tylko w miejsce ich wprowadzać substancje dosyć do nich podobne, za pomocą zdolności właściwych organom rośliny.... Ale na wiosnę, i w chwili kiedy ciepło słoneczne przenika w grunt, szparag rzuca się silnymi łodygami które kilka stóp dojść mogą, bez działania światła... Rośliny wymagają światła, a nawet światła słonecznego, ale niepotrzeba aby promienie słońca bezpośrednio na nie działały.“

Nie wątpimy zatem że za pomocą naszego postępowania można przyspieszyć rośnięcie roślin, zachowywać podczas zimy łagodną zieloność w ogrodach i utrzymywać przez rok cały dostateczną ilość jarzyn i paszy. A przy tém wszystkiém obejść się można bez promieni letniego słońca. Jedynym zadaniem byłaby tu kwestja pieniężna: szłoby o oznaczenie ile by kosztowało założenie rur pod gruntem. Jestto przedmiot godny zająć uwagę naszych rolników i gospodarzy: przedmiot dotykający zarazem dobrego bytu ubogiego i wyszukanych uciech bogacza. A skoro grunt nasz zostanie osuszony i nawodniony, ogrzewany i odwilżany sztucznie, kiedy wpojemy w niego według woli mierzwy płynne i gazowe, kiedy go uprawimy potężnymi i udoskonalonymi machinami, wtedy, ale dopiero wtedy powiedzić będziemy mogli, żeśmy zdobyli ziemię a przynajmniej część kuli ziemskiej.

Już jest w druku, ważne dla przemysłu rolniczego, Dzieło pod tytułem „Przewodnik dla Chodujących Owce“ czyli istotne zasady osiągnięcia prawdziwych korzyści z Chodowli owiec w Polsce; z rękopismów byłego Nadzorca Jenerałnego Owczarni Rządowych w Królestwie Polskiem zebrane, ułożone i pomnożone dodatkami.

Prospekt tegoż wkrótce będzie dołączony do pism publicznych, wraz z ogłoszeniem prenumeraty, która się już przyjmuje w Drukarni J. Tomaszewskiego pod Nr. 600 przy zbiegu ulic Bielańskiej i Tłumackie. Przedwcześnie uprzedzać Sąd Publiczny o tém dziele, byłoby postępować z interesem wydawcy lub narzucać zawyrokovanie, dosyć je pozostawić nie wielkiem upływowi czasu, gdy dzieło około 15 maja r. b opuści prassę i dostanie się pod rozbiór ogółu; wtedy dla wydawcy z jego pracy i usiłowań należyte wypłyną owoce jak użyteczność tego traktatu obejmującego w nowym rodzaju „Wykład o wełnie, względnie na fabrykację“ i najdokładniejsze do tego za-

sady dla chodzących owce, prawdziwe wykaże korzyści przez zastosowanie tychże w galezi chowu owiec, jako wiadomości wspartych długoletnim doświadczeniem i dokładną w tym względzie nauką, tej bowiem ściśle zastosowanie przy staranności jedynie zapewnić zdołają właścicielom owiec korzyści, jeżeli kierować będą należycie chów podług „Przewodnika” którego konieczność nabycia dla każdego jest niezbędną, i jako w zupełności nowym rodzaju pisma w istotnej zasłudze uznania właściwego celu godne.

WIADOMOŚCI HANDLOWE.

Z B O Ż E.

Gdańsk 9 kwietnia. Targ zb zowy tutejszy zawsze jeszcze mało jest ożywiony czemu nawet i dziwić się nie można, bo z zagranicy nie odbieramy najmniejszej zachęty do jakkolwiek obrotów i interesów, a pogoda nadzwyczajnie jest piękna, że wegetacja tak daleko postąpiła jak zwykle dopiero w miesiącu maju następuje; zimowe przeto zasiewy mają nadzwyczaj piękne wejście i rachować można na wczesne zbiory; te zaś okoliczności zamykają drogę wszelkiej spekulacji. Wystawionem było na sprzedaż w tym tygodniu 211 1/3 łaszta pszenicy, 242 łaszt żyta, 35 i pół łasz. grochu, 6 łasz. wyki 1 2/3 łasz. rzepaku, z tego przedano; 81 łaszt pszenicy 192 łasz. żyta 4 5/6 łasz. grochu po następujących cenach; Pszenicy 11 i pół łasz. 129—130 funtowej po 490 fl. (35 zł. gr. 15 korzec) 8 łasz. 131 fun. po 480 fl. 10 łasz. 128 fun. po 470 fl. 11 łasz. 130 funtowej po 440 fl. 41 łasz. 128—130 fun. po niewiadomej cenie. Żyta 10 łasz 123 fun. po 347 flor. (25 zł. gr. 19 za korzec) 63 łaszt 122—123 funtowego po 345 flor. 119 łasztów 120—124 fun. po 343 flor. Grochu 3 łaszt po 300 flor.

Na rynku miejskim płacono za pszenicę 122—136 funtową 60 do 88 sr. gr. Żyto 118—126 funtowe 50 do 58 sr. gr. Jęczmień 4ro rzędowy 35 do 43 sr. gr. 2 rzędowy 38 do 45 sr. gr. Owies 28 do 32 sr. gr. za szefel. Okowita 16 do 16 i pół tal. za 120 kwart 80 pCt. Fr.

Szczecin 8 kwietnia. Pszenicy od poniedziałku nie a nie niekupiono, i w ogólności słabo się ona trzyma. Żółta i czerwona 127—130 funtowa Uckerm. i Marchyjska jest po 68 do 70 talarów, pstra 126—128 funtów Polska po 65 do 67 tal. i nabyć ją łatwo. Żyto spadło o półtora talara, na miejscu po 46—47 tal. dostać go można, na dostawy wiosenne kupiono go na ostatku po 46 tal. a teraz znowu nikt się o nie nie dopytuje. Jęczmień niezmienił się w cenie, 105—106 funtowy Oderbruchski, i 106—108 funtowy Pomeranski po 35 i pół do 36 tal. na targu. Owies znowu teraz stanął. Pomeranski po 28 i pół do 29 tal. Oderbruchski i inny po 27 do 28 tal. sprzedają. Grochy tak jak ostatnim razem doniesiono. Ceny zboża są następujące na rynku: Pszenica 60—61 talarów Żyto 46 do 48 Jęczmień 34 do 36. Owies 26 do 28. Groch 44—48 tal. za wespel. Na dostawę kupować teraz można rzepak zimowy po 62 tal. Nie widać już teraz wcale na targu zeszłorocznego zimowego i letniego rzepaku. Siemie lniane po 40 do 53 talarów wedle dobroci. Konieczyny bez pokupu.

Londyn 4 kwietnia. Wyjawszy ciągle dopytywanie się o mais dla Irlandji, które otrzymywało (gatunki z morza Śródziemnego) 33 do 34 szyl. za kwarter wraz z frachtem i składowem, a 32 do 34 szyl. za kwarter tu na miejscu, we wszystkich innych gatunkach zboża bardzo mało zrobiono interesu. Część pozostałej od targu zeszłego poniedziałkowego pszenicy z hrabstwa Kent przywiezionej, późno wieczór jeszcze sprzedaną nie była; ocłona i nieocłona pszenica także mało były poszukiwane, i niesłyszeliśmy wcale aby z okretów jakie ładunki zakupywano. Wartość jęczmienia, i Grochów wszelkiego rodzaju niezmieniła się. Interesa owsem idą bardzo opieszale i ceny jego spadły.

Londyńskie ceny przecięciowe: Pszenica 60 szyl. 2 pens.

kwarter (48 zł. korzec) Jęczmień 30 szyl. 5 pens. Owies 32 szyl. 6 pens. Żyto 35 szyl. 5 pens. Groch 33 szyl. 10 pens kwarter.
Ogólne ceny przecięciowe z ostatnich sześciu tygodni: Pszenica 54 szyl. 20 pens. kwarter (43 zł. gr. 2) korzec) Jęczmień 29 szyl. 8 pens. Owies 21 szyl. 9 pens. Żyto 33 szyl. 7 pens. Grochy 34 szyl. 9 pens. za kwarter.

Średnia Cena żywności.

Na ostatnich targach warszawskich i pragskich, płacono za korzec 4 ćwierciowy żyta rub. sr. 3 kop. 92; pszenicy rs. 5 kop. 58; grochu polnego rub. sr. 4 kop. 20; grochu cukrowego rub. sr. — kop. —; fasoli rs. 7 kop. 27; gryki r. sr. 2 kop. 85 jęczmienia rub. sr. 3 kop. 22 owsa rs. 2 kop. 18; m. ki pszennej przedniej rs. — kop. —; ordynaryjnej korzec 6 ćwierciowy rs. 7 k. 93; żytniej pyłowej rs. 5 kop. 29 za korzec 4 ćwier. maki gryczanej rubli srebr. — kop. — kaszy gryczanej zwyczajnej rs. 6 k. 58; kaszy jaglanej rs. 8 k. 45 kaszy gryczanej drobnej rs. 12 kop. 59 kaszy jęczm. perłowej rs. 10 kop. 90; kaszy jęczmienniej ordynaryjnej rs. 5 kop. 6; siana centnar 100 f. kop. 49; słomy centnar kop. 27; siana fura jednokonna rs. 1 k. 95 do rs. 3 kop. 60; parokonna od rs. 4 k. 35 do 5 k. 25; słomy fura zwyczajna rs. 1 k. 35 do rs. 1 k. 95; sażeń drzewa sosnowego rs. 7 k. 44; wół dobry od rs. 37—60, k. 75 wół średni od r. s. 28—36, k. — lichej 19 do 2; cielę od rs. 1 k. 50 do r. 3 k. 45; baran rs — k. — wieprz dobry od rs. 13—18; średni od 10; do 12; lichej od 6—9; masła funt kop. 18; słoniny funt kop. 11 kartofli korzec rubli srebr. 1 kop. 24; okowity garniec kop. 91 szumówki kop. 55.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 14 Kwietnia 1846 roku.

	zadają	dają
	R. s. k.	R. s. k.
I. WEXLE.		
Berlin 100 talarów	2 M. 93	60 — —
Gdańsk 100 talarów	2 M. 93	15 91 55
Hamburg 300 m. k.	2 M. 141	36 — —
Londyn funt sterlin.	3 M. —	— 6 42
Lipsk 100 talarów	2 M. —	— — —
Mokswa 100 rub. sr.	1 M. 100	— 91 50
Petersburg ditto.	1 M. —	— — —
Paryż 300 franków	2 M. 75	45 75 —
Wiedeń 150 zlr.	2 M. 96	45 — —
Wrocław 100 talar.	2 M. —	— — —
2. MONETY.		
Rossyjskie Imperjały	—	— — —
Holendr. dukaty nowe	—	— — —
ditto stare ważne	—	— — —
Fr drychsдоры Pruskie	—	— — —
Rossyjskie assygnaty	—	— — —
Austryjackie bilety bankowe za 150 zlr.	—	— — —
3. PAPIERY.		
Oblig. Skarbowe za 100 Rs.	—	— — —
„ „ „ „ 4% za 100 r. s.	—	— — —
Listy zastawne białe daw. bez kup. (*)	—	— — —
„ „ „ „ nowe za 100 zlp.	14	78 14 76
Obligacje udziałowe na 300 zlp.	—	— — —
Obligacje cząstkowe na 500 zlp.	—	— — —
Certyfikaty Banku lit. B na 200 zlp.	—	— — —
Serje wylosow. lit. B na zlp.	—	— — —
Dowody Kom. Centr. Likwidac. za 100 zlp.	3	— — —

(*) Wartość kuponu kop. 18 1/2